

ZÁSADY KOMUNIKACE S LIDMI S MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

K znevýhodněnému přistupujte bez předsudků a štitivosti a všimněte si neverbálních projevů.

Pokud mluvíte s dospělým člověkem s mentálním postižením, vykejte mu, nebo se domluvte na vzájemném tykání. Pokud jednáte s dospělými lidmi, oslovujte je „paní/pane“ a příjmením. Před intenzivnějším kontaktem se představte a podejte člověku s mentálním postižením ruku.

Pokud sdělujete informace, ověřte si, jestli Vás člověk s mentálním postižením dobře vidí a slyší. Udržujte oční kontakt.

Vždy předem vysvětlete, o čem budete mluvit a co se bude dít.

Postupujte po malých krocích a snažte se vše vysvětlovat.

Mluvte v první řadě s nimi, oni jsou Vašimi partnery v jednání. Jejich průvodci je mají podporovat, ne za ně vše vyřizovat a rozhodovat. V některých případech mohou jejich průvodci fungovat jako tlumočníci, ale i v takovýchto případech se obračejte nejdříve na člověka s mentálním postižením.

Při různých administrativních úkonech nebo jiných aktivitách pomozte lidem s mentálním postižením v tom, aby věci zvládali sami.

Co nejvíce se přizpůsobte tempu lidí s mentálním postižením, budou se pak lépe soustředit. Dostatek času a trpělivost jsou pro ně důležité.

Mluvte srozumitelně a pomalu. Buďte trpěliví a zkuste se přizpůsobit tempu znevýhodněného.

Nepoužívejte cizí slova ani dlouhá souvětí. Vše, co je možné, názorně ukažte. Dávejte jednoduché a srozumitelné otázky. Počkejte vždy na odpověď – neodpovídejte za ně, či nedoplňujte svými domněnkami.

Pro lepší komunikaci s osobami s těžkými stupni mentální retardace používejte tzv. alternativní a augmentativní komunikaci – např. reálné předměty, obrázky, fotografie, piktogramy apod.

Zbytečně lidi s mentálním postižením nezahlcujte informacemi.

Vyhnete se ironii a dvojsmyslům – mohou vést ke zbytečným nedorozuměním. Nepoužívejte žádné zkratky, abstraktní pojmy, cizí slova ani žargon.

Průběžně si ověřujte, jestli Vám člověk s mentálním postižením dobře rozuměl.

Jednejte s mentálně znevýhodněnými tak, jak byste si přáli, aby bylo jednáno s vámi.

Zdroj:

Základy úspěšné komunikaci s lidmi s mentálním postižením: doporučené přístupy k lidem s mentálním postižením v rámci jejich celoživotního vzdělávání i mimo něj. In: *Projekt Cesty k celoživotnímu vzdělání dospělých lidí s mentálním postižením* [online]. [cit. 2020-11-17]. Dostupné z: https://www.rytmus.org/shared/clanky/760/Zasady-uspesne-komunikace-s-lidmi-s-mentalnim-postizenim_ETR.pdf